

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 513,120 ตารางกิโลเมตร ในปี พ.ศ.2543 แบ่งการปกครองออกเป็น 76 จังหวัด และในจังหวัดพิษณุโลกเองก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 869,566 คน เป็นชาย 431,474 คน หรือร้อยละ 49.62 เป็นหญิง 438,092 คน หรือร้อยละ 50.38 ในจำนวนนี้อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 153,085 คน หรือร้อยละ 17.60 และ 716,481 คน หรือร้อยละ 82.40 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 6 คน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยม 529 แห่ง มีครู 8,470 คน จำนวนนักเรียน 148,999 คน เป็นนักเรียนชาย 75,794 คน และนักเรียนหญิง 73,205 คน ระดับอุดมศึกษามี 12 แห่ง สังกัดสำนักงานสภาพัฒนาการศึษา 2 แห่ง กรมอาชีวศึกษา 6 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2 แห่ง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพิษณุโลก 1 แห่ง และสถาบันสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 1 แห่ง และสถาบันศึกษาของรัฐ สังกัดสภาการศึกษาสงฆ์อีก 1 แห่ง ทั้งนี้ มีจำนวนครูและอาจารย์ผู้สอนรวม 1,737 คน มีนักศึกษา 37,942 คน โดยมีสัดส่วนนักศึกษาต่อครูอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับ 22:1 (ศูนย์ข้อมูลสถิติจังหวัดพิษณุโลก, 2546)

จากจำนวนสถานศึกษาที่สูงขึ้น ประกอบกับจังหวัดพิษณุโลกเนื่องจากตำแหน่งที่ตั้ง อยู่กึ่งกลางระหว่างภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคกลางรัฐบาลจึงกำหนดให้พิษณุโลกเป็นเมืองหลักของการพัฒนาในเขตภาคเหนือตอนล่าง และเป็นหนึ่งในเก้าจังหวัดของกลุ่มส่งเสริมพัฒนาศักยภาพในทุกด้านเรียกว่า “แผนสี่แยกอินโดจีน” หมายถึงเป็นจุดเชื่อมต่อทั้งสี่ภูมิภาคไปสู่อินโดจีนจึงมีการพัฒนา สาธารณูปโภคพื้นฐานและการคมนาคม เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ ทำให้พิษณุโลกกลายเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทั้ง ในด้านการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจดังนั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีประชากรจากหลาย ๆ ที่พากันหลั่งไหลเข้ามาในจังหวัดพิษณุโลกทั้งที่เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเข้ามาเพื่อทำงาน หรือศึกษาต่อในสถานศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก จึงก่อให้เกิดธุรกิจด้านที่พักอาศัยประเภทให้เช่าเกิดขึ้น

ในสังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมแบบไร้พรมแดน เป็นยุคที่มีการติดต่อสื่อสารดำเนินไปอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของคนทั่วไปเป็นอย่างมาก และ

ในทางธุรกิจก็เช่นเดียวกัน “... การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบทางด้านการแข่งขัน โดยสามารถลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการจัดการในหน่วยธุรกิจในทุกด้านให้ประสานกัน โดยเฉพาะรายการที่มีจำนวนมาก และมีลักษณะที่เป็นรูปแบบเดิม ๆ ซ้ำกัน และเป็นงานในระดับปฏิบัติการ ระบบสารสนเทศจะช่วยให้ธุรกิจหรือองค์กรสามารถตอบคำถามของธุรกิจที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ถูกต้อง และช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารได้...” (Laudon C Kenneth, and Laudon P Jane. : 2540) ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจด้านห้องพักให้เช่ามีอยู่ด้วยกันหลายประเภท โดยแบ่งประเภทออกเป็นห้องพักให้เช่ารายวัน รายคืน รายชั่วโมง หรือแม้กระทั่งรายเดือน แต่การทำงานในส่วนของการด้านเอกสาร ยังเป็นการทำงานแบบด้วยมืออยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหามากมายตามมา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการสูญหายของเอกสาร หรือแม้แต่ความล่าช้าในการจัดทำเอกสารเข้าพัก ในระบบสารสนเทศของห้องพักให้เช่ามีอยู่ด้วยกันหลายส่วน ได้แก่ ข้อมูลของผู้เข้าพัก การจัดทำบัญชีและรายงานต่าง ๆ ซึ่งต้องการความถูกต้องและแม่นยำสูง

การศึกษาครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบสารสนเทศของเอ็น ยู เฮาส์ ซึ่งเป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการประเภทห้องพักให้เช่าแบ่งเป็นประเภทรายวันและรายเดือน บริหารงานโดยคุณอมรพันธ์ สุวรรณวิจิตร กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยในจังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนห้องพักทั้งสิ้นประมาณ 170 ห้อง ทั้งนี้การศึกษานี้จะเป็นข้อมูลทดสอบในการพัฒนาระบบครั้งนี้ และสามารถนำไปขยายผลยังธุรกิจประเภทห้องพักให้เช่าแห่งอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารห้องพักให้เช่าของ เอ็น ยู เฮาส์

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้ได้ระบบสารสนเทศที่เหมาะสมต่อการใช้งานทางด้านการจัดการธุรกิจประเภทห้องพักให้เช่า
2. เพื่อเสริมสร้างระบบการบริหาร และการจัดการระบบสารสนเทศที่ดี และมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันกับห้องพักให้เช่า สามารถนำไปพัฒนา และปรับปรุงต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

จากงานค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ระบบที่ใช้จะเป็นระบบที่ใช้เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) ในการติดต่อกับผู้ใช้งาน โดยภาษาที่ใช้เขียนจะเป็นภาษาพีเอชพี (PHP) ร่วมกับฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL) โดยจะมีส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้งานอยู่สองส่วนคือ ผู้ใช้งานภายนอกและผู้ใช้งานภายใน ในส่วนของผู้ใช้งานภายนอกก็จะเป็นระบบที่จัดการด้านการสำรองห้องพักรถยนต์ ส่วนของผู้ใช้งานภายในยังได้แบ่งออกเป็นสองส่วนอีกคือระบบสำหรับผู้บริหารและสำหรับเข้าพัก ในส่วนของผู้บริหารจะเป็นระบบที่แสดงรายงานต่าง ๆ เช่น รายได้และหนี้ค้างชำระ ข้อมูลของผู้เข้าพัก และข้อมูลการสำรองห้องพัก ในส่วนของผู้เข้าพักก็สามารถดูยอดค้างชำระของแต่ละเดือน พร้อมทั้งรายละเอียด รวมทั้งยังสามารถแก้ไขข้อมูลส่วนตัวบางส่วนได้อีกด้วย

ลักษณะข้อมูลที่จะเก็บเป็นข้อมูลทางด้านการบัญชีต่าง ๆ เช่นบัญชีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน/เดือน/ปี นอกจากนี้ยังต้องมีข้อมูลในด้านข้อมูลผู้เข้าพัก ซึ่งการแสดงผลจะเป็นข้อมูลสรุปและข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด โดยครอบคลุมข้อมูลที่จะนำเสนอสำหรับผู้บริหาร และผู้ใช้สามารถเลือกแสดงผล ข้อมูลสารสนเทศตามเงื่อนไขต่าง ๆ อันได้แก่ ข้อมูลผู้เข้าพัก ข้อมูลห้องพัก ข้อมูลค่าใช้จ่าย ข้อมูลการเข้าสำรองห้องพัก และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ

โดยสรุปแล้ว การศึกษาในครั้งนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ส่วนหลัก ๆ คือ

1. การจัดการข้อมูลลูกค้า
2. การจัดการข้อมูลเจ้าหน้าที่
3. การจัดการข้อมูลห้องพักและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับห้องพัก
4. การจัดการข้อมูลการจอง/เช่าห้องพัก
5. การจัดทำบัญชีเรียกเก็บเงินลูกค้า
6. การจัดการบัญชีรายรับรายจ่าย
7. การจัดทำรายงาน

1.5 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา

สถานที่ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาในการออกแบบ และพัฒนาระบบสารสนเทศในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้เอ็น ยู เฮาส์ เป็นตัวอย่าง ซึ่งเอ็น ยู เฮาส์ เป็นธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจประเภทห้องพักให้เช่า อยู่ในจังหวัดพิษณุโลก

1.6 วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ คือ

- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ปัญหาของระบบงานฝ่ายต่าง ๆ
- ข้อมูลจากการสังเกต ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์ทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในระบบงานเดิม

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ

- จากเอกสารต่าง ๆ เช่น ใบเสร็จค่าเช่าห้องประจำเดือน รายงานการเงินประจำเดือน

1.7 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาาระบบ

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาะบบมีดังต่อไปนี้

- ด้านฮาร์ดแวร์

เครื่องเซิร์ฟเวอร์ (Server) ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- หน่วยประมวลผลกลางแบบอินเทลเพนเทียม โฟร์ (Intel Pentium 4) ความเร็ว

2.4 กิกะเฮิรตซ์ (GHz)

- หน่วยความจำขนาด 512 เมกะไบต์ (MB)
- ฮาร์ดดิสก์ขนาด 60 กิกะไบต์ (GB)
- จอภาพแบบซูเปอร์วีจีเอขนาด 17 นิ้ว

เครื่องไคลเอนต์ (Client) ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- หน่วยประมวลผลกลางแบบอินเทลเซเลอรอน (Intel Celeron) ความเร็ว 1.0

กิกะเฮิรตซ์

- หน่วยความจำขนาด 128 เมกะไบต์
- ฮาร์ดดิสก์ขนาด 40 กิกะไบต์
- จอภาพแบบซูเปอร์วีจีเอขนาด 15 นิ้ว

- ด้านซอฟต์แวร์

เครื่องเซิร์ฟเวอร์ ที่มีซอฟต์แวร์ดังต่อไปนี้

- ระบบปฏิบัติการเรดแฮทลินุกซ์ (Red Hat Linux) รุ่น 9.0

- อาปาเช่ (Apache) เว็บเซิร์ฟเวอร์
- พีเอชพี
- มายเอสคิวแอล

เครื่องไคลเอนต์ ที่มีซอฟต์แวร์ดังต่อไปนี้

- ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์เอ็กซ์พีรุ่นผู้เชี่ยวชาญ (Microsoft Windows XP Professional Edition)
- ไมโครซอฟท์อินเทอร์เน็ตเอ็กซ์พลอเรอร์ (Microsoft Internet Explorer)
- โปรแกรมอรรถิทธิพลัส (Edit Plus)

1.8 นิยามศัพท์

ระบบสารสนเทศ หมายถึง เครื่องมือหรือองค์ประกอบที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ในการรวบรวม ประมวลผล และจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนการควบคุม และการตัดสินใจในการบริหารองค์กร

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และการสร้างสารสนเทศขึ้นมาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การประสานงาน และการควบคุม

การวิเคราะห์ระบบ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อหาความต้องการ (Requirement) ใหม่ ๆ หรือความต้องการเพิ่มเติมของระบบสารสนเทศ

การออกแบบระบบ หมายถึง การนำเอาความต้องการของระบบมาเป็นแบบแผนหรือพิมพ์เขียว ในการสร้างระบบสารสนเทศนั้นให้ใช้งานได้จริง

ห้องפקให้เช่า หมายถึง ที่พักอาศัย หรือห้องพักที่เปิดให้บริการเช่าพัก โดยแบ่งประเภทเป็นรายวัน และรายเดือน

การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง จากเดิมไปในทิศทางที่ดีขึ้น